

Budapest
Magyar Nemzeti Múzeum

BÁCSKA

VI. ÉVFOLYAM
194

omudvar 2. szám
irány-u. 30. szám
Ka. Telefon 137 sz.

NOVISAD, 1925 AUGUSZTUS HÓ 23
VASÁRNAP

Előfizetési árak helyben és vidéken:
Egy óra 35 dinár, három óra 105 dinár,
félévre 210 dinár, egész évre 420 dinár.

Egyes szám ára:
1 1/2 dinár

Ujságírók cenzúrája...

Az új sajtótörvény meghozatala előtt a Jugoszláv Ujságírók Szövetsége minden rendelkezésre álló eszközt felhasználta, hogy a törvény eredeti szövegét megváltoztassák s hogy enyhítsék a büntető rendelkezéseket. A lapokban a támadó és élesen bíráló cikkek egész tömege látott napvilágot, deputáció deputációt követett, s amikor senkinek sem mutatott hajlandóságot arra, hogy a sajtó alkotmányban biztosított teljes szabadságát feltétlenül őrizze meg az új törvény is, az ujságíró-szövetség egy küldöttsége Blédbe utazott Ófelségéhez, akit intervencióra óhajtottak felkérni ebben az ügyben. Aki azt a minden tekintetben indokolt és „snejdig“ ellentétben ismeri, amelyet a jugoszláv ujságírók fejtettek ki az új törvény készítő drakói rendelkezéseivel szemben, az meggondolás nélkül a sajtószabadság bajnokainak üthette fel kollégáikat. A sajtótörvény rendelkezései mögött azonban mi sok mindent gyantottunk, olyan dolgokat is, amelyeknek őszinte bevallásától kollégáink minden időkben tartózkodni fognak. Az ellentét nagy lendülettel némi szépséggel kísértük, s ha nem hittünk teljes mértékben a sajtó szabadságáért indított harcuk nagy nekilendülésének komolyságában és őszinteségében, ez az érzésünk kellemetlen valósággá formálódott át akkor, amikor rövid távra jelentetük, hogy a *szinajai sajtókisánt konferenciáján kollégáink a kisebbségi, általában az ellenzéki sajtó megcenzúrára tettek javaslatot*. Ne tudja a jobb kez, mit cselekszik a bal, illetőleg véd a sajtó szabadságát, ha a te lapodról van szó és követeld a cenzurát, ha egy másik lapban véletlenül egy néked nem tetsző cikkre találsz. A magunk szépségének szomorú igazolását látjuk a szinajai konferencián elhangzott határozati javaslatban. Hát csak eddig tartott a nagy küzdelem a sajtó szabadságáért! Nincs egyetlen ideál, amelyet meg ne tépáztak volna az új idők. Az ujságíró a fulmináns cikkek egész tömegét ontja a cenzúrával fenyegető sajtótörvény tervezete ellen, agitál, deputációzik, káromló szavakba robbantja ki elkeseredését, hónapokat keresztyűszavával a XX-ik század gondolat szabadságáról, vitatkozik, igyekszik mindenkit meggyőzni, a végén frakkot ölt és a trónig merészkedik, hogy a maga igazát vitassa, aztán minden átmenet nélkül maga tesz indítványt, követelve azt a sajtócenzurát, amely ellen hónapokon át értelme minden erejével és tolla minden készségével küzdött. Mi ez vajjon? És ki érti meg ezeket az embereket, akik védeni tudnak egy ideál utolsó lehelletükig is, hogy egy váratlan pillanatban a küzdelem egész értelmét megtagadják? Lehet, hogy a túlzott nacionalizmus szempontjai igazolni tudják ezt a furcsa és elítélésre méltó eljárást, amelynek tendenciája különben más vonalon is érvényesülni látszik. A sajtó legyen szabad, ha nem kisebbségi sajtó, — gondolta Szinajában vendégszereplő kollégánk. A javaslatot elvetették, s a konferencia dicséretére legyen mondva, ott még nem tartunk, hogy komoly fórum előtt többséget tudjon magának biztosítani egy ilyen javaslat. Szinajában indítványozó kollégánk azonban nemcsak a jugoszláv ujságírói kart, de egyben a demokratikus SHS királyságot is képviselte abban a pillanatban, amikor a nyugalmába helyezett cári uralom szellemére emlékeztető indítványát felolvasta. Meg kell mondanunk kolléga ur, hogy méltatlanul képviselte azt az államot és azt a sajtót, amely a demokrácia szel-

lemében küzd a jogok és kötelességek egyenlőségéért. Kolléga Ur, máskor ne menjen Szinajába! Kolléga Ur, ehelyütt is arra kell kérnünk, hogy a

következő konferencián ne érezze magát „demokratának“ és mondjon le arról, hogy valóban ujságíró...

Pasics felgyógyult

Beograd. Karlsbadból érkező jelentések szerint Pasics Nikola miniszterelnök teljesen egészséges már és a jövő héten a franciaországi Aix le Bains-be utazik, ahol még néhány hétig fog tartózkodni. A miniszterelnök szeptember közepe táján érkezik vissza Beogradba.

Maximovics Bozsa belügyminisztert tegnap fogadták kihallgatáson Ófelsége Blédben. A belügyminiszter ez alkalommal beszámolt karlsbadi utjáról és Pasicsal folytatott tárgyalásáról. A belügyminiszter holnap délelőtt érkezik

vissza Beogradba.

Az újonnan kinevezett államtitkárok még nem foglalták el hivatalukat. Krnyevics Juraj és dr. Baszaricsek tegnap este Zagrebba utaztak. Krnyevics utazása előtt Szimovics népjóléti miniszterrel tárgyalt. A rádióspárti államtitkárok hétfőn foglalják el hivatalaikat, ugyanakkor lépnek hivatalba a radikális államtitkárok is. Krnyevics csak néhány napig lesz hivatalban, mert a népszövetségi delegáció szakértőjeként Genfba fog utazni.

A szlovenszkói püspökök pásztorlevele

a husszítizmus és az állam egyedüli szuverenitása ellen

Pozsony. Tegnap az összes szlovenszkói katolikus templomokban pásztorlevelet olvastak fel, amelynek tartalma a következő:

„Marmaggi apostoli nuncius hirtelen távozása Prágából a Husz-ünnepség napján nemcsak a köztársaság, hanem a külföldi katolikusainak figyelmét is erre az eseményre fordította. A távozás közvetlen oka Husz János, a XVI. századbeli reformáció elődjének ünneplése volt, tehát olyan harcosé, aki az addig egységes kereszténység legmagasabb autoritása ellen küzdött, amelyet maga az Ur Jézus alapított meg ezekkel a szavakkal: „Péter, te vagy a szikla és erre a sziklára építem egyházamat“. (Máté, 16. 18.)

A nuncius távozásának közvetlen okai államunk összehasonlításában rejlik a szomszédállamokkal. Bajorország, Lengyelország, Magyarország, sőt Jugoszlávia is becsületes megegyezést kötöttek a Szentszékekkel az állam és a katolikus egyház viszonyának szabályozására, elismerve, hogy mindkét fél érdekét szolgálja az az elv: „Adjátok meg a császárnak, ami a császáré és Istennek, ami az Istené!“ Nálunk nem akarják elismerni az állam és Krisztus egyháza magasatos hatalmának eme kettős forrását és az állam az összes jogok forrásának jelenti ki magát. Államunk legmagasabb fórumain tagadják a természetfölötti jelenségeket, tehát Isten Fiának megtestesülését, az ő megváltási művét, a katolikus egyház alapítását és küldetését, hogy tanítsa az összes nemzeteket. Mindezt nem ismerik el, lekicsinyítik és magát az Egyházat a kereszténység

tökéletlen, alacsonyrendű formájának minősítik. Ezt az újdatvit hiteltelenséget a szabadgondolkodó és más eretnek szervezetek segítségével rákényszerítik a katolikusokra.

Megértéssel mindenkinek meghagyják vallásos meggyőződését, de elutasítják a nyilvános gyűléseken való illetlen agitációt és tiltakoznak a hivataluknál fogva felelős szervezetek jogtalan felhasználására és a katolikus egyházból való kiválás propagálására.

Hű polgárai vagyunk a köztársaságnak, tiszteljük annak fejét, mint az állam szuverenitásának reprezentánsát, hiven szent Pál szótához, amelyben az első keresztényeket arra intette, hogy imádkozzanak a császárért is, aki üldözte őket. Megadjuk az államnak, ami az államé, de mint szabad és egyenjogú polgárok, nem engedjük senkitől megakadályozni, hogy Istennek is megadjuk, ami az Istené. Cseh és Morvaország katolikusai tudatában vannak növekedő erejüknek és, a szlovákok ellenállása a vallási husszítizmus ellen megtörhetetlen. Ebben a védekezésben valamennyi katolikus egy. „Keresztény a nevem és katolikus a vezetőnevem“ a mi jelszavunk. E jelszó alatt hívunk fel minden hű és öntudatos katolikusot, hogy a Husz-ünnepélyek napján történt antikatólikus demonstráció alkalmával minden plébánia küldjön nyilatkozatot a szent Atyához és követéhez, a főtisztelendő nuncius urhoz való hűségéről.

A pásztorlevél valószínűleg súlyos politikai következményeket fog maga után vonni.

A II-ik gazdasági kongresszus

e hó 30-án nyílik meg a szubotica Városháza nagytermében

Augusztus hó 30-án, délelőtt 9 órakor nyílik meg a szubotica Városháza nagytermében a második vojvodina gazdasági kongresszus a következő napirenddel:

I. Szakelőadások

1. Dr. Koszics Mirko egyetemi tanár, a novisadi Kereskedelmi és Iparkamara főtitkára: A Vojvodina gazdasági jelentősége a királyságban.
2. Dr. Franges Ottó egyetemi tanár Zagreb: A vámpolitika és mezőgazdasági iparunk.
3. Dr. Sztojadinovic Miloszlav: Az osztályszellem és szervezet.

II. Jelentések

1. Dr. Paulovics R: A Vojvodina adókérdése.

2. Valamennyi vojvodina gazdasági szövetkezet organizációja. (Előadja a novisadi Kereskedelmi és Iparkamara képviselője.)
3. A Bánát közlekedési kérdései. (Előadja a becskeréki kereskedelmi és Iparkamara kiküldöttje.)
4. A vendégforgó szabadsága. (Előadó a vojvodina vendégforgók, kávé-sok és szállodások egyesületének képviselője.)

Az előkészítő bizottság a Déibácska utján is felkéri az összes vojvodina gazdasági szervezeteket, hogy a kongresszuson egy-egy megbízottal képviseltesék magukat. A gazdasági kongresszus igazolt résztvevői féláru vasúti jeggyel utaznak.

ROVAS

A készülő új iskolatörvénnyel kapcsolatban érdekes kuriózum vonja magára figyelmünket. Adolog előzménye — képpen szükséges tudnunk, hogy az új iskolatörvény nem ismer nemzetiségi nyelvű V-VI. osztályokat. Kezünkbe akadt egy 1909—1910 iskolaévi napló, melyet az ekkori hitközségi szerb elemi népiskolákban vezettek. Ez a napló, amikor az „elnyomás“ in floribus volt, így kezdődik szörül-szóra:

Дневник о свршеном раду православно вероисповедне основне школе у фебруару за 1909 1910 школску годину... és így tovább természetesen tisztán szerbül, a párhuzamosan magyarul vezetett naplónak se hirt se hamva.

Tíz tizenöt év elmúlt azóta... s az idők folyamán, akik felül voltak, alulra kerültek s akik alul voltak felülre kerültek... Ma bemelegünk egy tisztán nemzetiségű falusi iskolába még a szemléltető falitáblákra is papírszállagot kellett ragasztani, nehogy véletlenül is valakinek eszébe jusson az, hogy azok a kis nebulók a magyar szó bübajos zenéjét az anyatejjel szívják magukba.

Az is bánásmód...
Ez is bánásmód...

Az Isten messze van, de a cár még messzebb van. Ez a mondás némi variációval nagyon is alkalmazható nálunk: az Isten messze van, de a miniszter még messzebb van. Akármilyen messze is van azonban tőlünk az Isten, nem feledkezett meg rólunk, mert bő terméssel ajándékozott meg bennünket. A jó aratás azonban nem elég, ezt el is kell adni és el is kell szállítani. Ez utóbbi azután már a kormány illetve a közlekedésiügyi miniszter gondja a jelek szerint itélve azonban nem a legfontosabb mert nagyon kevés gondot fordított arra, hogy elég vagon legyen a termés elszállítására; a gazdák most a kormánytól várják hogy értékesíthessék és elszállíthassák termésüket, mert különben ott romlik meg a buza a paraszti raktáraiban, aminek nemcsak a termelő fogja kárát látni, hanem az ország is.

Tőzsde

Zürich, 1925 augusztus 22.

Beograd	9.225	Berlin	122.70
Páris	24.205	Bécs	0.007255
London	25.04	Budapest	0.00759
Newyork	515.50	Prága	15.2725
Brüsszel	23.42	Bukarest	2.65
Milano	18.80	Szofia	3.75
Amsterdam	207.85	Szaloniki	—

Beogradi tőzsde

1925 augusztus 22, 5 óra

Bécs	0.0788	London	271.75
Prága	165.75	Zürich	1085.50
Milano	203.—	Newyork	55.90
Páris	263.—	Budapest	—

Irányzat: mind áru, csendes

Zagrebi tőzsde

1925 augusztus 22, 12 óra

Bécs	0.0787	Prága	163.50
Milano	203.50	Zürich	1086.—
Newyork	55.87	Budapest	0.0787
Páris	263.50	London	272.—

Irányzat: mind áru, csendes

Olvassa a „Déibácska“-t!

Még egy olcsóbb őszi zarándoklat is indul a Vajdaságból Rómába

Jelentkezési határidő: szeptember 10. — Indulás: Szuboticáról október 16-án reggel

A római zarándoklatot előkészítő bizottságtól nyert értesülés szerint a már korábban meghirdetett nagy őszi zarándoklaton kívül a nagyszámu kérelmező kívánságára még egy másik, egy rövidebb ideig tartó, tehát olcsóbb zarándoklat is indul október hónapban Rómába. Ennek az olcsóbb zarándoklatnak a programja a következő:

Indulás Szuboticáról, 1925. okt. 16-án reggel 9 óra

Utirány: Szubotica, Vinkovce, Zagreb, Susak, Fiume, Triest, Venecia, Padova, Róma. — Vissza: Róma, Assisi, Lorettó, Ancona, Fiume, Zagreb, Vinkovce, Szubotica. Az összes utat vasuton teszik meg.

Erre a zarándoklatra csakis III-ad osztályú utasok jelentkezhetnek. Részvételi díj élelmezés nélkül személyenként 1400 dinár, amely szept. 10-ig befizetendő. Jelentkezni bármelyik róm. kath. plébániánál, vagy a Sziv Ujság szerkesztőségi irodájában, Szubotica, Paje Kujundziceva-ul. 5. szám alatt lehet.

Lelki vezetők: Márton Mátyás kanizsai preláus-plébános, Drózdik Imre adai esperes-plébános, dr. Resch Ignác csibi plébános, technikai rendező: Szentiványi Dezső újságíró, Szubotica.

Tájékoztató még közöljük, hogy a jelentkezőknek épenyug, mint május hónapban a vasuti költséget Szuboticától Susakig külön kell fizetniük, ami körülbelül 250 dinárt tesz ki.

A zarándoklat október 30-án érkezik vissza, e napon tehát mindenki már otthon is lesz.

Két évi börtönre

ítélte a bíróság a Pirosi utcában lezurrt favágó gyilkosát

A noviszádi törvényszék büntetőtanácsa tegnap tárgyalta Szalkanovics Hasszan doboji születésű napszámos bűnügyét, akit azzal vádolt az ügyészség, hogy ez év június 17-én éjjel a Pirosi utcán összeverekedett Pekár Jankó favágóval és több kézzurással megölte.

Szalkanovics Hasszan a tegnapi tárgyaláson beismerte tettét, de azzal védekezett, hogy nagyon ittas volt és Pekár rámadt reá késsel és ő csak védelemből használta bicskáját. A kihallgatott tanúk is azt vallották, hogy Pekár verekedő természetű ember volt.

Miután a bíróság beigazoltnak látta az önvédelmet és tekintetbe vette Szalkanovics büntetlen előéletét, két évi börtönre ítélte, amiből 2 hónapot és 4 napot a vizsgálati fogsággal kitöltöttek vett.

Milyen legyen az asszony?

Irtó: Simándi Béla

Egy barátommal voltam együtt egy társaságban. Csak férfiak voltunk és így rövidesen a nőkre terelődött a beszélgetés.

Milyen legyen az asszony? Ez volt a főkérdés és a társaság minden tagja szenvedélyesen elmondta tapasztalatait, elgondolásait a nőkről és lelkesen magyarázta asszony ideáljait, akiért mindenre képes lenne, még arra is, hogy feleségül vegye.

Ahányan voltunk, annyi nőtipus került szóba: nagy lobogásúak, akikbe az ember első látásra beléseret, megértő, okos asszonyok, színésznők, független, gazdag nők, mindentelők, csak a polgári vagy még inkább a kisvárosi leányra nem gondolt senki.

Már mindenki keresztülvitatkozta minden érvét asszony ideálja mellett, de barátom még egy szót se szólt addig. Pedig hát reá volt mindenki a legkíváncsibb. Fiatal, alig egyéves férj, közvetlen, friss tapasztalatokat tudna elmondani.

Nem kérte soká magát, elmondta házassága történetét.

— Emlékeztek rá, hogy milyen hirtelen házasodtam meg a múlt nyáron.

Egy adóösszeg Odisszeája

Egy 85.000 koronás adóösszeg különös változásai — Hogyan működik a novisadi adókövető bizottság? — Beogradban megsemmisítik Novisadon újra kivetik az adót

Az adókövető bizottságokba került polgár, aki egyébként szintén adófizető, furcsa metamorfozison esik keresztül akkor, amikor elfoglalja székét, hogy népszerűnek éppen nem nevezhető tisztjét, az adóösszegek kivetését gyakorolja. A legjámborabb polgár is mord arcot ölt ilyenkor, szigorú lesz, mint egy vérbíró, s hiába remeg előtte az „adóalany”, mint a végzet sujt le azokra a reménysegekre, hogy „az adó 25 000 dinár lesz és nem 250 000”.

— Nem ismer ez se Istent, se embert, — sóhajt föl a jövedelem és hadinyereségadó címén megskalpolt polgár, s mialatt szédülten és tapogatóva keresi a kijáratot, reprodukálhatatlan dolgokat gondol magában arról az intézményről, amelyet nem emberekkel, de gépekkel kellene mozgásban tartani ahhoz, hogy működése ne legyen kifogásolható. Ime egy apró eset, amelyben benne dühöng az egész különös rendszer:

X. Y. novisadi kereskedőre annak idején 85.000 dinár hadinyereség és vagyonadó vetettek ki az 1918-tól 1921-ig terjedő évekre. A megállapítás még az első „akontációk” idejében történt, s miután ugy a referens, mint a „sértett” felebbezést jelentettek be, másodfokon a 85.000 dinárban megállapított adót 85.000 koronára szállí-

tották le. Ennek az összegnek a felét a fél le is fizette, közben tönkrement, fizetési képtelenségét jelentett be, egyben megfélebbezte a már leszállított adóösszeget a közigazgatási bírósághoz.

Beogradban méltányolni tudták a felhozott komoly indokokat, az adókövetést megsemmisítették, s új eljárás lefolytatására utasították a novisadi adókövető bizottságot.

Az ügyet néhány héttel ezelőtt tárgyalta az adókövető bizottság Monasevics Sz. Dusan elnöke alatt. A bizottságban ülő tagok valamennyien tájékozottak voltak olyan tekintetben, hogy az adóalany tönkrement, s úgy szólván teljesen fizetési képtelen. A gondoktól terhelt kereskedő is azt várta, hogy az adóösszeg új megállapításánál tekintetbe veszik zilált anyagi helyzetét, s azt, hogy akkor, amikor még fizetett, közel ötvenezer koronát fizetett be hadinyereség és vagyonadó címén. Nagy volt a meglepetése azonban, amikor az adókövető bizottság a már egy ízben 85.000 koronára leszállított összeget ismét fel-emelte 85.000 dinárra.

Az agyonremült kereskedő természetesen ismételt felebbezést jelentett be.

Oroszország el akarja szakítani Németországot Angliától

A szovjet ügynökei az angol hadsereget bolsevizálják — Vizsgálatok a kaszárnyákban

(Berlin.) A biztonsági szerződés körüli tárgyalások kedvező előhaladása, — amely Európa békevágyának a konszolidálás felé való törekvésnek biztos kifejezője — nem nagyon tesz szik a szovjetek Oroszországnak, amely, hogy világforradalmi céljait elérhesse, minden békés munkát és egységére törekvést el akar gáncsolni.

Kantev, római orosz követ az „Epoca” című lapban nyilatkozott a szovjetnek a biztonsági szerződéssel szemben elfoglalt álláspontjáról. A követ szerint a paktum egyetlen célja Oroszország és Németország közeledésének megakadályozása, amely közeledés felkeltette a nyugati hatalmak féltékenykedését a németekkel szemben, akik ilyen módon hozzájuthattak volna az orosz nyerstermeléshez. Ha a szerződés terve valóra válik, úgy Németország lesz az oroszok elleni diplomáciai és propaganda küzdelem bázisa. Magától értetődik, hogy Oroszország nem nézheti ezeket a ténykedéseket

tétlenül és minden eszközt fel fog használni, hogy a németeket felvilágosítsa afelől, hogy hol kell igazi segítő-társakat keresniük.

A szovjet nem szokott sokáig habozni terveit és szándékait keresztülvitelében. A Deutsche Zeitung jelentése szerint Moszkva nagy akciót indít, amelynek az a célja, hogy Németországot eltávolítsa Franciaországtól és Angliától. Ezzel a tervvel van összefüggésben az, hogy a berlini orosz követség létszámát — mindenesetre az erőteljes és kiterjedt propaganda érdekében — jelentékenyen felemelték.

Egyidejűleg Angliában is erőteljesebb munkába kezdtek a moszkvai kormány ügynökei. Szovjetmódszer szerint a katonák között indították meg agitációjukat, hogy így a véderő meggyöngyítésével assák alá a szilárd angol társadalom alapjait. A londoni rendőrség az utóbbi napokban több kaszárnyában nagyarányú nyomozást indított, hogy felderítse ennek az akna-

munkának a szálait. Birminghamból három vezérkari tiszt érkezett a fővárosba, akik támogatni fogják munkájában a rendőrséget. Már eddig is sikerült több bolsevista ügynököt letartóztatni, akik a kaszárnyákba osontak be azzal a szándékkal, hogy a katonaság fegyelmét meglátsák. A konzervatív kormány anélkül sem viseltetik valami különösebb szimpátiával Oroszország iránt, ezek a törekvések azonban különösen alkalmasak arra, hogy az angol közvéleményt teljesen elidegenítsék a Moszkvával való szorosabb együttműködéstől.

A kollektive ivó horvátok

és az individuális rendszert kedvelő magyar iszákosok

Miket mondott Rádics a janjicai háziipari kiállításon?

Senki olyan könnyedén, folyékonyan és annyira rapszódikusán nem beszél, mint Rádics. A gyanútlan hallgató az egyik ámulásból a másikba esik, s néha, ha nem tudná, hogy a szónok a horvát parasztpárt népszerű vezetője, talán kételyei lehetnének még olyan irányban is, hogy a szónok nem rendelkezik teljes mértékben agytekervényei működése felett. A Vreme tegnapi száma ismét közli Rádics egyik beszédét. A beszéd Jajincin hangzott el, valamint háziipari kiállításon, ahol Rádics többek között a következőket mondta:

— A mi népünk nagyszerű nép. Osztozik a jóban és rosszban egyaránt. A magyar ellenben leül, rendel egy liter bort, mindenkinek hátat fordít és iszik. De nem iszik. *Zabálja a bort.* Minálunk ez nem így van. Nálunk ez együttesen történik. Ilyenek vagyunk mi. *Ez a szociális kultúra, a magyaroké pedig individuális kultúra.*

Nincs okunk kételkedni a „Vreme” tudósításának megbízhatóságában, s Rádicsról lévén szó, elhiszük, hogy a beszéd ezen része szó szerint így hangzott el. Annyi azonban bizonyos, hogy ennél frappánsabb és népiesebb hasonlattal még senkinek magyarázta népgyűlésen a szociális és individuális kultúra közötti különbséget. Még Rádics sem, aki legjobb tudomásunk szerint az alkoholt illetően egyképen híve egy kollektív, mint az individuális fogyasztási rendszernek...

Lakatos-inasnak egy fiút fizetéssel vagy ellátással felveszek. **Csányi Zoltán** lakatosmester Novi Sad, Zreljanicka ul. 38. szám.

Keresünk egy irodának alkalmas

2 szobás helyiséget

lehetőleg a belvárosban szept. 1-re. Ajánlatok: **Fischer J. és Fia,** Novisad, Kr. Petra u. 23.

Nevettek is rajta, de én nem bántam meg még mostanig se a dolgot. A házasságom története pedig ez:

— A múlt tavasszal fáradtan, kimerülten rászántam magam, hogy hazamegyek pihenni néhány hétre, de a kisvárosi semmittevés még jobban elfárasztott és már azon gondolkodtam, hogy visszautazom újra Budapestre. Egy kis unokahugom volt nálunk, akivel csak éppen étkezés idején beszélgettem néha. Különben magamban jártam a kisvárosi utcákat, a határát, vagy keresztülcigarettáztam a délutánokat a városka egyetlen kávéházában.

Egy este vacsora közben megsajnáltam a szegény leányt, gondoltam ismerős, barátóné nélkül itt sokat unatkozik, hát elhívtam sétálni. De alig, hogy kiértünk a kapun, már megbántam a dolgot, sajnáltam az időmet így keresztülfecsegné és a legszívesebben visszaküldtem volna.

Nem tettem meg, de egy határozottam, hogy olyan dolgokról beszéljek majd neki, amik elveszik a kedvét attól, hogy ilyen bolonddal még egyszer sétálni menjen.

— Vallásfilozófián kezdtem. Mélyen járó fejtegetésbe fogtam arról, hogy

minden vallás egyformán jó és egyformán boldogít. Már vagy tíz perce magyaráztam neki és kíváncsian lestem, hogy mikor harap már idegesen az ajkába, vagy mikor dobbant bosszankodva egyet a lábával. Nem tette, inkább én dobogtam dühösen, ő minden szavamra kíváncsian figyelt.

— Amikor belefáradtam a tudománynépszerűsítésbe, a szerelemre tereltem át a beszédet. Meg akartam botránkoztatni, azt mondtam neki, hogy csak olyan férfinek menjen feleségül, akit már látott becsipve, mámorosan és úgy is tetszett. Olyanhoz ne menjen, aki nem szeret semmi mámort. De azért legyen okos és megfontolt. Itt helyeselni kezdett, sőt folytatta gondolatmenetemet olyan okosan és olyan asszonyosan, hogy ideáljaitok akármelyikének büszkeségére vált volna.

— Az irodalomra térünk át. Ismertem minden könyvemét és az utolsó-ról, amely nem tetszett neki úgy, mint a többi, olyan bírálatot mondott, hogy többet tanultam belőle, mint harminc kritikából.

— Másnap dolgozni kényszerített, estefelé pedig felolvastatta velem, amit aznap irtam. Emberek közé kezdünk járni és én megbékültem sok mindennel, amit eddig gyűlöltem. Kézirataimat

Pestre küldözgette, pénzt csinált belőlük olyan ügyesen, ahogyan én nem tudtam volna. Ujból megtudta mindenki, hogy vagyok és újból élni kezdtem.

— Hetek multak így el, anélkül, hogy gondoltam volna arra, hogy mi lesz ebből. Jó volt ez így, jól éreztem magam és hagytam a dolgokat folyni maguktól... És aztán jött a mámor.

Kertünnepélyre hívtak meg minket. Akkor már a kis város fele szerelmes volt belé. Vidám volt, ő táncolt leg-többet és én is régen voltam már olyan jókedvű, mint akkor. Bor, zene, a nyár mámorát égett bennem.

Éjjel felé apró asztalok köré telepedtünk. Ketten voltunk egy kis asztalnál. Olyan asszonyosan kinált az étellekkel, úgy töltötte a bort és úgy kocintott, hogy ebben minden benne volt: feleség, barátóné, minden: a nő.

— A vörösbortól még pirosabb lett az ajka, a szemé csillogott és ragyogása átszillogott az én szemembe.

— Ma olyan szép a komoly fejed, vajjon mire gondolsz? Ugy tudlak becsülni!!... — mondta.

— Egészen melléje ültem, megfogtam a kezét és most már én beszéltem én mondtam neki mámoros szép való szavakat. Aztán a parkba mentünk

Három megtörtént eset A bíró zsebórája és a pénzügy- miniszter foltos nadrágja

A párisi törvényszék egyik tárgyalótermében egy válopórt tárgyaltak. A válopórt férfi teljes erőből vitatja a maga igazát. Bizonyítani azonban nem tud, sőt állandóan ellentmondásokba keveredik.

A bíró megkísérli jobb belátásra bírni:

— Nyugodjon meg uram. Nem vonom kétségbe a jóhiszeműségét, de jóhiszeműen is lehet tévedni. Nézze, én is megesküdtem volna ma reggel, hogy zsebre tettem az órám, holott most veszem észre, hogy a jüzdösömben felejtettem...

Az ülés folytatódik. A férfi visszavonja a vádat.

Este van már, mire a bíró fáradtan hazakerül. A szakácsné nevetve fogadja:

— De mégis, micsoda furcsa ötletei támadnak néha a bíró urnak! Egy ember nem is elég, hatot küld haza az óráért!

— Micsoda óráért? — kérdezi a megdöbbsent bíró.

— Hát a zsebóráért! *En bizony az elsőnek odaadtam.* Azt mondta, hogy a jüzdösömben van. Tényleg ott is volt...

*

Egy amerikai újság párisi szerkesztője a napokban meglátogatta Caillaux-t, a francia pénzügyminisztert. A beszélgetés során a szigorú Caillaux oly szokatlan módon illusztrálta takarékosági programját, hogy a képviselőházban ez a beszélgetés nagyobb érdeklődést keltett, mint maga a költészet.

A miniszter és az újságíró beszélgetése ugyanis bővelkedett humoros fordulatokban.

A szerkesztő: Es hogy képzeli miniszter ur a pénzügyi helyzet kialakulását?

A miniszter végtelen egyszerűséggel hátat fordított az újságírónak és lehajolt, úgy, hogy szakettjének két szárnya felcsapódott a válláig.

— Lát ön valamit? — kérdezte a megdöbbsent újságírótól.

— Feltétlenül, feltétlenül, miniszter uram.

— Nos és mit lát?

— All right, — mondta a hidegvérű amerikai kissé zavartan.

— Nos és helyesnek találja?

— De miniszter uram... — hebegete az amerikai most már őszintén kétségbeesve.

— Voilà — mondta a miniszter visszaereszkedve a fauteuiljébe — ez az én pénzügyi programom. A takarékosági elv mindenkinek felett. Ez az, ami megmenetheti Franciaországot és a francia frankot. Ezt az elvet elsősorban magamon érvényesítem; ezért mutattam meg önnek, hogy — *foltos a nadrágom.*

sétálni.

Megőleltem, csók még nem érte olyan mámoros, tiszta, lobogó az ajkamat, mint az ő csókja... Ujból megkezdődött a tánc, kézzel-kézzel járt táncokzban, de diadalmas tekintetünk mindig találkozott... Hajnalban mentünk hazafelé. Új, egy életünk épült a lelkünkben, amint mentünk karonfogva egymás mellett.

— Néhány nap múlva hazautazott, én elkísértem és az apjától megkértem a kezét. Ez az én házasságomnak a története.

Pillanatokig szóltanul maradtunk elbeszélése után és megint csak ő törte meg a csendet. Az órájára nézett.

— No, de most Isten veletek, — mondta. Nekem már haza kell mennem, vár a feleségem.

Boldog tekintettel buszozott tőlünk és mi még sokáig néztünk utána. Mind egyikünk revídiáta lelkében asszonyideáljáról való véleményét.

— Nők dolgában nem lehet típusokat felállítani, — mondta most az, aki az elején a lehangosabb volt. Az életben nincsenek típusok. Az élet ezerarcú és mégis egy. Meg kell látni az élet arcát. Lehet, hogy megtaláljuk a nőt, de el is ügyetlenkedhetjük azt egy egész életre.

Hir szerint az amerikaiak némileg mérsékelni fogják kölcsönkövetéseiket Franciaországgal szemben. A pénzügyminiszter foltos nadrágja jó auspicium.

Öt perccel elkéstem, uraim; ezekkel a szavakkal szállt le géperől Arrachard, a nagy francia repülő, aki a Páris—Konstantinápoly—Moszkva—Kopenhága—Páris utat (8100 km.) 42 órá 42 perc alatt rekordteljesítménnyel tette meg. — Öt perccel elkéstem, uraim, hiába, elvesztettem egy fogadást. Pedig Moszkva óta egy falatot sem ettem,

csak hogy idejében érkezem meg!

Azonban a hivatalos időmérés más-keppen döntött. Kiderült ugyanis, hogy Arrachard öt perc késés helyett tizenöt perccel a megszabott idő előtt érkezett meg.

Futótűzként terjedt el ez a hír a városban. A lapok nagy betűkkel hozták, hogy Arrachard Verne földkörüli hő-sének sorsára jutott.

Másnap kiderült, hogy mi okozta a tévedést. Arrachard órája egyszerűen sietett husz perccel.

A szubotcai nagyvásár és kiállítás megnyitása

Tegnap mutatták be a sajtó képviselőinek a kiállítást, amelyet ma délelőtt nyitnak meg ünnepélyes keretek között

Ma délelőtt 10 órakor nyitnak meg a szubotcai nagyvásár és kiállítás kapui, Krajacs kereskedelmi miniszter és a hivatalos körök képviselőinek jelenlétében. Mint már jelentettük, a kiállítás a vojvodinai ipar, kereskedelem és mezőgazdaság szinte korszakaikot eseménye, s bár a külföld csak jelentéktelen számban jelentkezett részvételre, annál impozánsabb a belföldi kiállítók óriási tömege. Ugyiszólván minden egyes iparszakma képviselteti cikkei a szubotcai kiállításon, s különösen a vidék részvétele imponáló.

A külföld részéről a következő cégek vesznek részt a kiállításon:

Ausztria: Lederer Felix, Wien, kötő-és szövőgépek Vorgan Náthán, Wien, „Clean” tisztítógépek.

Csehszlovákia: Marle Ernő, Bratislava háztartási cikkek. „Taus”, villanyfelszerelési cikkek.

Magyarország: Nyulasi Károly, Budapest, stoppoló és bőrlukasztó készülék. Szántó és Beck, Budapest, cementipari gépek és felszerelések.

A belföldről a következő városok leghíresebb iparcegei állítottak ki: Ada, Aleksinac, Apatin, Bácska, Topola, Beograd, Bezdán, Horgos, Kovin, Kula, Ljubljana, Novisad, Pancsevo, Parabuc, Sarajevo, Priglevica Sv. Ivan, Senta, Smederevo, Sonta, Stari Becsej, Stara Kanizsa, Stara Pazova, Veliki Becskerek, Velika Kikinda, Vrsac, Zagreb, Maribor és Brod na Savi.

Subotáról körülbelül százhuszan állítottak ki.

Novisadról a következő cégek vesznek részt a kiállításon:

Bernold Szilveszter országunk leghíresebb redőnygyára, amely ma már verseny nélkül dominálja a piacot, művészi munkával kelt közfelfűnést. Acél és faredőnyei, szakmájába vágó összes cikkei olyan népszerűségnek örvendenek, hogy a külföld is óriási érdeklődést tanúsít Bernold gyártmányai iránt, amelyek különben már annyira elvannak terjedve az országban, hogy a cég csak a legnagyobb erőfeszítések árán tudja a tömeges rendeléseket effektuálni. A szubotcai kiállítás szenzációja a cég pavillonja s a sajtóbemutató is általános érdeklődés nyilvántul Bernold művészi kivitelű és praktikus gyártmányai iránt.

Schiff Abraham gyártmányai iránt szükségletlen a közönség figyelmét külön felhívni, hiszen mindenki ismeri az ország legismertebb zsinag, manilla, zsák és ponyvagyárának elsőrendű készítményeit, amelyek ezuttal is a novisadi ipar remekei gyanánt szerepelnek a kiállításon.

Kamendin d. d. szérumgyár, amely állati szérumtíkat állított ki.

Nettel és Farkas, országunk legismertebb szőrmeáruháza, amely szenzációs szőrmeáruházai kelt óriási felfűnést. A cég Nettel Salo vezetése alatt elsőrangú művészi munkát produkál s olyan változatos kollekciót állított ki, amely szinte páratlan a hazai szőrmeiparban. Legértékesebb darabja egy orosz naturpézsmá kabát, amelyet hosszú és fáradságos munkával, két centiméteres pézsmadarabokból állított össze a cég főnöke. Gyönyörűek továbbá a mókuskabát modell, egy valódi nutria kabát, egy perzsa, vakond és egy művészi kivitelű mormota kabát, azonkívül kék róka, fehér róka és polár róka modelljei. Nagy érdeklő-

dést keltenek a cég különféle imitált szőrmei, egy breitschwanz bárány kabát, férfi szőrmeakabátok, valamint a nyersárúk, amelyekből dus választék áll rendelkezésre. A cég feltűnően olcsó árban is állított ki szebbnél-szebb szőrmeáru, úgy, hogy már 3000 dináron felül is kaphatók szőrmeakabátok. Az elegáns hölgyvilág szinte ostrom alatt tartja a cég gyönyörű pavillonját, amely a kiállítás egyik legszebb díszé.

Erdelyan Miklós, a híres temerinuti kocsi gyártó és kovácsműhely gyönyörű hintóival remekel. Összesen három darab mintakocsit állított ki, egy autófazonon Victoria födeles phaetont kerék golyós csapággal, belső acél-sodronnyfékkel és díszes, művészi kárpitosmunkával készített, virágvázakkal díszített belső karosszériával. Egy rendes Viktoria kocsit pedig női ridikül lakkbőr kárpitozással és autópárnázással. Valamennyi kocsit gummirádis, belső párnázattal négy darab csavarral kisdzhető a kocsit belsejéből. Gyönyörű egy könnyű futókocsija is, amely gömbölyű ráfokkal van ellátva.

Mogin Mladen kocsi gyáros szintén remekműveivel hintókkal szerepel a kiállításon. A cég a legöregebb vojvodinai kocsi gyártócég és kiállított hintóival általános felfűnést kelt a kiállításon.

A „Fruskogorac” pezsgőgyár gyönyörű pavillonja az előkelő világ találkozóhelye. Itt állították ki a cég híres különlegességeit: Fruskogorac édes és félédes pezsgőket, Cabinet, Carte d'or, Carte blanche és Carte noire márkáit, valamint Salakszia, Cifander, Moslovac, Mirisavka és Burgunder borokat.

Schomann és Bauer cementáru és műkögyára művészi készítményű cikkeivel szerepel a kiállításon. Az 1865-ben alapított gyár ma is a legelső helyet foglalja el szakmájában és Novisad műköiparának büszkesége. A szubotcai kiállításon az F pavillon 1/2 csoportjában állított ki, ahol állandóan nagy tömegek érdeklődnek a cég gyártmányai iránt.

A „Kulpin” konzervgyár a novisadi konzervipar nagyszerű jelentőségét hirdeti. Dungszerki Gyókö nagyiparos dédelgetett vállalata a „Kulpin”, amely elsőrendű készítményeivel nemcsak a belföldi, hanem a külföldi konzervgyárak között is az első helyet foglalja el. Az új éra és Dungszerki nagylelkű anyagi támogatása folytán ma már fogalomvá vált a „Kulpin” mindennemű gyártmánya és úgy gyümölcs, valamint főzelékkonzervei is minőség tekintetében utánozhatatlanok. A „Kulpin” kiállított cikkei természetesen óriási felfűnést keltenek Szubotcán s joggal mondhatjuk, hogy a „Kulpin” egy csapásra hódította meg a szubotcai kiállítás látogatóit és érdekelt köreit.

A novisadi kiállítók között szerepelnek még a Novisadi csavar és fémdruggyár r.-t., Stetzenbach Péter dekoratív festő, valamint Vadász Béla, aki fagymunkáló gépeket, fűrdőberende-

zéseket, különböző szerszámokat stb. állított ki.

A novisadi kiállítók, bár kevesen vannak, mégis elsőrangú munkát produkáltak, iparcikkal és nagyszerű gyártmányai általános felfűnést keltenek Szubotcán.

A kiállítás programja

Augusztus 23. Reggel 9-kor a vojvodinai vadász kongresszus a városházán. Délelőtt fél 9-kor nyit meg a magyar nyelvű gazdák kongresszusa.

Délelőtt 9-kor a hazai ipari kiállítás ünnepélyes megnyitása a városháza nagytermében.

Délelőtt 10-kor a kiállítás és nagyvásár ünnepélyes megnyitása a kormány hivatalos képviselőinek jelenlétében.

Délután fél 2-kor ünnepi banket a Lloydban.

Délután 3-kor lövőverseny.

Este fél 8-kor kirakatverseny.

Este 9-kor hangverseny Palicson.

Augusztus 24. Reggel 8-kor műkörtörök verseny. Délelőtt 10-kor az agyaggalamb lövészet. A vadászkutya verseny megnyitása.

Augusztus 26. Reggel 9-kor a méhészetkongresszus megnyitása. Délután 3-kor szarvasmarha díjazás.

Augusztus 27. Az ipari kiállítók díjazása. Állat díjazás.

Augusztus 28. Reggel 9-kor szerb nyelvű gazdák kongresszusa az állami gimnáziumban. Tanítói kongresszus.

Augusztus 29. Tanítói kongresszus. Mezőgazdasági kiállítók jutalmazása.

Augusztus 30. Német nyelvű gazdasági kongresszus a palicsi uti elemi iskolában.

Nagy közgazdasági kongresszus és miting az összes vojvodinai gazdasági egyesületek részvételével. Ez az ülés a városháza nagytermében délelőtt 11-kor lesz megtartva.

Délután lövőverseny. Este velencei éj Palicson.

Augusztus 31. Kiállítási sorsjáték ki-sorsolása. Délután 5 órakor a kiállítás bezárása.

A szubotcai kiállítás és nagyvásár keretében naponta délelőtt 8—10-ig szántókeversenyt tartanak.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy Amerikából való visszatérésem után a **Nemačka u. 31.** szám alatt levő **műhelyemet**

ismét megnyitottam.

Mindennemű **lakatos és mechanikai** szakmába vágó munkát elvállalok. **Autogén hegesztő és vágó** speciál műhely. Javításokat olcsón és pontosan vállalok. Ugyanott tanoncok fizetéssel felvételnék.

Berleth Jakab, mechanikus

1516 Nemačka u. 31. 1—2

Apoló nőt

keresek a szanatóriumba. **Dr. Ilić, Kr. Alexandra 17.**

CSÁNYI ZOLTÁN, LAKATOS

Novisad, Zeljeznicka (Petőfi) ul. 38. szám. Összesukható v a s á g y a k, sparherdek, gyermekkocsik legolcsóbb árban kaphatók. — Nikkelez. — Galvanizoz.

„JUGOSLAVIJA”

Általános Biztosító Társaság
Főközigazgatósága
Novisad, Zrinyi Péter u. 36.
TELEFON: 55.

Vállal mindennemű biztosítást. **Károk 8 napon belül levonás nélkül rendezetnek.** — Helyi képviselőket keres.

APOLLO augusztus 23-án

A nyári szezon utolsó repriz darabja

HELENA

Monumentális történelmi film 2 részben. — Mindkét rész egyszerre! **2 1/2 óras előadások!** — Előadások: Szombaton: 5 és 12/9 órakor. Vasárnap: 3, 6 és 9 órakor.

A nisi „Vardar“ pályafutása

Pár nap múlva megint forgalomba kerül a „nisi“ cigaretta

A nisi „Vardar“ cigaretta körül valószínűleg harcok fejlődtek ki az utóbbi időben. A dohányosok véleménye szerint a sok rossz Vardar között a nisi gyártmánya a legjobb, ezt viszont már napok óta egyetlen egy trafikban sem lehet kapni. Már annak idején jelentették, milyen hírnévre tett szert a dohányosok között a nisi Vardar s menyire lecsapódik a ljubljani és szarajevói Vardar cigarettát, amely már a kutyának sem kell. Hiába bizonygatja a novisadi dohányraktár főnöke, hogy minőség tekintetében „Vardar“ és „nisi“ között nincs különbség, mindenki a nisihez ragaszkodik. A dohányzó novisadiak véleménye szerint a nisi Vardar sokkal finomabb dohányból készül, mint bármely más konkurrens gyártmánya, a papirosa is fehérebb és jobb és egyáltalában nem okoz hányingert, mint a többi cigaretta.

A nagy kereslet természetesen bő teret nyújtott a lánckereskedelemelek s hamarosan összeálltak a hivatalos sibererek, akik összevásároították az összes feltehető nisi készleteket, amelyeket a nisire éhes közönségnek 30 és 50 százalékos felárral — persze suttymában — adták el. Így most már csak protekcióval, vagy felárral lehetett ni-sihez jutni s a boldog tulajdonosok még boldogabb mosollyal cipelték haza a drága kincset, hogy ismerőseik és barátaik arcába fölényes nyugalommal pófkélhessék a nisi Vardar orrcsiklandozó füstjét.

Erdeklődünk a novisadi dohánymonopol vezetőjénél a nisi cigaretta ragyogó pályafutása és következményei iránt s a következő információkat kaptuk:

— Már több ízben jelentettem ki, s azt ma is határozottan állítom, hogy a „Vardar“ cigaretták minősége között semmiféle különbség nincs. Csak a kidolgozás tekintetében lehetnek bizonyos nianszbeli eltérések, amelyek rövidesen el fognak tűnni, amikor az összes dohánygyárakat egyforma gépekkel fogják felszerelni. Csak a Vajdaságban látnak az emberek különbséget a nisi és a többi Vardar között, mert Horvátországban és Szlovéniában pld. egyáltalában nem is ismerik a nisi gyártmányt, ott kizárólag a boszniai és a szlovéniai gyártmányú cigaretták vannak forgalomban. Nem kell tehát olyan tragikusnak venni, ha bizonyos időközben eltűnik a nisi Vardar a forgalomból. Most is teljesen kifogytak a készleteink, de 2—3 nap múlva körülbelül egymillió nisi Vardart kapunk és azonnal szélesítjük a dohányfőzsdék között.

— Szó sincs róla, hogy Novisadot mostohán akarnánk kezelni és csak Beogradnak jutott volna a nisi dohánytermékek elárulási privilégiuma. Az sem igaz, mintha Novisadon a jövőben beszűntetnék a nisi Vardar forgalomba hozatalát. Amint az újabb készletek megjönnek, megint csak forgalomba hozzuk a dohányosok által várva-várt „Vardart“. Ha már tényleg szuggesztív alatt állanak a novisadi dohányosok és azt hiszik, hogy a nisi jobb, mint a többi „Vardar“, szívesen teljesítjük a novisadiak kívánságát. Nem akarjuk őket megfosztani a kedves illuziótól.

A dohányosok tehát örülhetnek, a nisi „Vardar“ már rövidesen felár nélkül is kapható lesz a novisadi trafikokban.

— **Vizsgák rendje az állami fii polgári iskolában.** Az állami fii polgári iskolában az I—IV. osztályu magánvizsgákat augusztus 29-én tartják meg. Javító, osztály és érvizsgákat augusztus 31-én. Írásbeli záróvizsgák szeptember 1-én, szóbeli vizsgák szeptember 2, 3, 4 és 5-én. A vizsgák kezdete reggel 8 órakor és délután 2 órakor. Beiratások szeptember 1—5-ig naponta 8—12-ig.

— **Olcsóbb lesz a posta Magyarországon.** Budapestről érkező jelentés szerint a magyar posta és táviró tarifáját ezévi október hó 1-től lényegesen leszállítják.

A pénzügyigazgatóság tolvaja

bevallotta, hogyan lopta el a 29.000 dinárt

A pénzügyigazgatóság trezójának tolvaja, Lukics Sztevan eleinte nem akarta bevallani, hogy a pénzt ellopta, hanem mindig azt hangoztatta, hogy találta. Tegnap végre bevallotta, hogy ellopta a pénzt és azt is elmondta, miként jutott hozzá. A pénzügyigazgatóság az új valamint a becsértelt használhatatlan aprópénzt a pénzügyigazgatóság betonpincéjében helyezte el. Az aprópénz nincs kasszában elhelyezve, hanem csomagokban fekszik a pincében.

Lukics Sztevan az elmúlt hét szombatján este fél 9 órakor bement a pénzügyigazgatóság épületébe és a mosókonyhában elbújt. Mikor már minden elcsendesedett, hozzálátott munkájához. A pince külső ajtaját kiakasztotta, a belsőt pedig tolvajkulccsal nyitotta ki. Először két nagy csomagot vett ki, amelyekről azt hitte, hogy nagy pénz van bennük, amikor kinyitotta és látta, hogy csak egydinárosok, még kilenc

kisebb csomagot vett ki, amelynek mindegyikében ezer dinár volt. Ezután a belső ajtót bezárta, a külsőt visszahelyezte, a pénzt pedig a szemétdombra dobta. Reggel a kilenc kisebb csomagot, amelyben 9000 darab régi egydináros volt, felvitte a padlásra, a két nagyobb csomagot pedig, amelyben 20000 dinár új egydináros volt, fehér papírba csomagolta és hazavitte. A pénz egy részét egy katonaládába tette és szomszédjánál helyezte el, másik részét pedig elköltötte. A rendőrség a 9000 dinár régi pénzt hiánytalanul megtalálta, a 20.000 darab új dinárosokból azonban csak 10.942 dinárt talált, a többi Lukics Sztevan négy nap alatt elköltötte. Ez is volt a veszte, mert Gojin és Kesanszki detektívek kinyomozták, hogy sok aprópénzt kölött a héten és így terelődött rá a gyanu. Lukics Sztevant ma adja át a rendőrség az ügyésznek.

A bécsi hajléktalanok tüntetése

Ötven bécsi család tegnap éjjel a rendőrigazgatóság épülete előtt aludt — Megismétlik a tüntetést

A bécsi lakásínség az elmúlt hónapok alatt tetőpontját érte el. A hajléktalanok száma óriási és szomoruk leírhatatlan. Éjszakánként a bécsi parkokat, a közeli erdőket, kapubejárásokat, üresen álló istállókat és épülő félben lévő házakat a hajléktalanok tízezrei szállják meg. A türethetetlen állapotok megszüntetése érdekében a hajléktalanok egyesülete nemrég tárgyalásokba bocsátkozott a kormánnyal amely minden jószándéka ellenére sem volt képes ezt a kérdést kielégítő módon rendezni. Ügyük rendezése érdekében tegnap különös demonstrációt rendeztek a hajléktalanok. Ötven esá-

lád az elmúlt éjjel a legnagyobb csendben a központi rendőrigazgatóság épülete elé vonult, ahol kibontva takaróikat, leheveredtek az aszfaltra, s várták míg szemükre borul a jótékony álm. Ehelyett azonban csakhamar kivonult a rendőrség, amely tárgyalásba bocsátkozott a néma tüntetőkkel, akik azonban semmi körülmények között nem voltak hajlandók elhagyni helyeiket. Bécsből érkező hírek szerint a tüntetésnek ezt a különös formáját mindaddig megismétlik, amíg a kormány nem ju attja lakáshoz az összes hajléktalanokat.

HIREK

Amikor Rádics beszél,

avagy

Amiben van és amiben nincs igaza Rádicsnak

Rádics István: a napokban a szerbiai Jajinci faluban járt és ott, az összegyűlt földművesek előtt, nagyszerű beszédet tartott. Sok igazat mondott, de sok olyan dolgot is, amiben nincs igaza. A többek között azt mondta Rádics, hogy faluhelyen sok a bolond, de a városban még több a bolond. Ebben igaza van. Már logikailag is valószínűbb, hogy Novisadon például több a bolond, mint Kiszácson vagy Rumenkán. Ez a reciprocitás törvénye s egyáltalán nem vonjuk kétségbe a kijelentését. Azután azt mondta, hogy az Isten azért teremtette az embert, hogy örüljön. Ebben is igaza van, de nincsen igaza abban, hogy olyan boldog ország vagyunk, ahol mindenki örül. Ha bosszankodom, vagy lyublyanai Vardart szívom, nem örülök és nem örülök akkor sem, ha a novisadi viztől hangörsöket kapok. Vagy szeretném látni azt az embert, aki örül, amikor adót kell fizetnie. Ebben tehát nincs igaza Rádicsnak. Azután az otthonról beszélt a paraszter és azt mondta, hogy a cigány sátrat épít s amikor belekapaszkodik a vihar a sátrába, elviszi, mint a pelyvát. De a horvát, szerb, bolgár, cseh és lengyel parasztnak olyan otthona van, amelyet már ezer évvel ezelőtt épített s amelynek sem vihar, sem szél, sem eső, sem zivatar nem tud megártani. Ebben sincs igaza Rádicsnak. Láttam már Novisadon is olyan „csodaotthonokat“, amelyeket talán még a népvándorlás idején építették, szép, zsindeyes háztetővel s egy kis szelecske úgy elfujta, mintha ott sem lett volna. Vagy nézzen körül Rádics barátunk egy pár dobrolvóják otthonon, azok már düledeznek, melótt felépítették volna. Pedig azokat sem cigányok építették. Abban viszont igaza van Rádicsnak, amikor azt mondja, hogy bolondok

azok, akik azt mondják, hogy a szerbek és horvátok nem egy nemzet, csak azért, mert a szerbek három ujjal, a horvátok pedig az egész kézzel vetnek keresztet. Csak akkor nem volnának egyformák — azt mondja Rádics — ha lábbal vetne valamelyikünk keresztet. De miután mindketten kézzel vetnek keresztet, tehát egyformák.

Abban viszont nincs igaza Rádicsnak, amikor azt mondja, hogy a szerbek és horvátok egyaránt szépen tudnak énekelni. Én például nem tudok szépen énekelni, mert a hangszálaim sztrájkolnak. Géza barátom sem tud énekelni, inkább pecázni, de a Rádics sem tud énekelni, mert minajárt a beszéde elején azt mondja, hogy „ha énekes volnék, énekelnék, ha muzsikus volnék, muzsikálnék“. Ez tehát egy logikai következtetés, mert csak az énekel, aki tud.

Azt is mondta Rádics, hogy a középkorban a grófok azért építették a várakat, hogy a leányokat elcsábítsák és elrejtsek benne, de nekünk azonban azért voltak váraink, hogy „azokból védelmezzük az országot“. Én bátran meg mernék esküdni, hogy még egyetlenegy parasztembernek sem volt valomikor kastélya, vagy vára, legfeljebb légvára... ezekben aztán mindnyájan bővelkedünk.

A város olyan — mondja Rádics — mint a bolondok háza, a falu ellenben paradicsom. A falut az Isten teremtette, a várost az emberek. Ebben igaza van Rádicsnak s bár én azon a véleményen vagyok, hogy az Isten egyformán teremtette az embereket, tehát a városiakat is, azért a város mégis csak a bűzök fertője és a bolondok tenyésztelése.

Beszéde végén azt mondta Rádics, hogy ő nagyszerűen tud vetni s az ő vetéséből nagyszerű lesz az aratás. Ezt a kijelentését a gépgyárosok fogják zokon venni, mert konkurrenciát látnak benne. Mégsem járja, hogy valaki jobban értsen ehhez a mester-séghez, mint a Fordson traktor, vagy a Hofherr és Schrantz vetőgép. Ez hitelrontás, amely miatt Forddal is meggyűlik a baja Rádicsnak. Esetleg Klein Gézával is Szuboticán. K. A.

— **A királyi pár dalmáciai utazása.** Mint értesülünk, a királyi pár szeptember hó közepén Dalmáciába utazik. Prica admirális tegnap Splitbe érkezett, ahol érintkezésbe lépett a hivatalos körökkel a királyi pár utazása és ünnepies fogadtatása miatt. Ugyancsak tárgyalt a Jadranszka plovitba igazgatójával a „Karadjordje“ luxushajó menetrendjére vonatkozólag. A „Karadjordje“ ugyanis szeptember 18-tól 26-ig a királyi pár rendelkezésére fog állani. A felségek érkezésének híre óriási lelkesedést és örömet keltett a dalmáciai lakosság körében.

— **Egyházmegyei hírek.** Zichy Gyula gróf pécsi püspök, kalocsai érseki apotoli adminisztrátor előterjesztésére XI Piusz pápa Kujáni Ferenc dr. érseki titkárt a novisadi magyar gimnázium volt hittanárát és Szabó István polgárhelyettesét hittanár tiszteletbeli pápai kamarásokká, Erdey Ferenc dr. érseki szertartót és szentszéki jegyzőt, tb. pápai káplánát nevezte ki.

— **Előadás az egyházi énekről.** A Suboticán tartandó kántorkongresszuson Léh Jakab gyakorlati példákkal illusztrált előadást tart a római (hagyományos) korális énekről.

— **A posta- és okmánybélyegeket ezental Beogradban fogják nyomni.** Beogradi tudósítónk jelenti: A állami nyomda kibővítése folytán a pénzügyminisztérium elhatározta, hogy a posta- és okmánybélyegeket egy részét ezental már nem külföldön, hanem Beogradban fogják előállítani, am által nagy anyagi megtakarítást is akar elérni az állam.

— **Benickýnek nincsen 300 milliója.** Amint ismeretes, a kormányzó-sértés és hivatali titoktartás vétsége miatt nemrég letartóztatott Benický Ödön volt magyar belügyminiszter ügyében nemrég úgy döntöttek, hogy 300 millió korona kaució ellenében szabadlábra helyezik. Miután Benickýnek ezt az összeget eddig nem sikerült előteremtenie, továbbra is vizsgálati fogságban marad.

— **Új republikánus lap Zagreb-ban.** Rádics horvátországi politikai ellenfelei, akik saját bevallásuk szerint hűek maradtak a régi köztársasági programhoz, tegnap új lapot adtak ki „Republikanska Sloboda“ (Közársasági Szabadság) címmel. A lapot Kresimir Magdics szerkeszti. Kiadója dr. Stjepan Bucs nemzetgyűlési képviselő.

— **Zátonyra futott hajó.** Sibenikből jelenti: Az olasz „Adria“ hajózási vállalat „Bocaccio“ nevű hajója a dalmáciai part mentén zátonyra futott. Csak nagy erőfeszítések árán sikerült a hatalmas gőzhajót kimenteni. A mentési munkában jugoszláv hajók is résztvettek.

— **Halálos ítélet Sarajevóban.** Sarajevóból jelenti: Az esküdtségi bíróság tegnap kétnapi tárgyalás után kétél-általi halálra ítélte Mitrovics Nedeljko cikotai földművest, aki feleségét meggyilkolta. A gyilkos féltékenységből ölte meg feleségét, aki más állapotban volt és a hullát a falutól több kilométernyi távolságra vitte, ahol elásta. A hullára csendőrök találtak rá.

(x) **A Stara kanjizsai** róm. kath. zárdai leánynevelő intézet polgári és elemi iskolai bennlakó növendékeket vesz föl az 1925—26. tanévre is. Prospektust készséggel küld az intézeti főnöknő. (1398—1—0)

(x) **A Gabelsberger** gyors- és gépiró iskolában (Laze Kostića ul. 5.) a szerb, német, magyar gyorsírás tanfolyam szeptember 1-én nyílik meg. Beiratkozás naponta délelőtt.

— **Anyakönyvi kimutatás** folyó évi augusztus hó 17. napjától folyó évi augusztus hó 24. napjáig. Született összesen: 18 (tizennyolc) gyermek és pedig: 11 leány és 7 fiú. Házasságot kötött összesen: 1 (egy) pár és pedig: Jován Stepanek. asztalos. Novisad és Nagyidajci Mária Tamerin. Elhalt összesen: 18 (tizennyolc) egyén és pedig: Milutinovits Lyubisané szül. Vujits Melánija, 46 éves. Juranevits Nikola, napszámos, 57 éves. (Kamenica.) Medurits Mitáné szül. Demanszki Anna, 34 éves. (Turija). Valentits Josiph, pénzügyőri-ellenőr, 30 éves. (Cib),

Serkov Pánta, napszámos, 57 éves. (Cserevics.) Kovács Antal, hajós, 27 éves. Zsehár Anna, 2 hónapos. Bukvits Novák, 17 hónapos. (Novi-Futog). Popovits Katica, dijnoknő, 19 éves. Faragó Margit, 7 hónapos. özv. Kopriva Pávléné szül. Perler Angelina, 56 éves. Horváth János, 9 hónapos. Erdős Jánosné szül. Váhl Gizella, 32 éves. özv. Kinsger Maksziné szül. Hirschl Terézia, 75 éves. ifj. Parcseltis Jován, negyedóra. Vernácsi Lázár, szabó, 25 éves. Szinger Margit, 7 éves. Sztankovits Nikola, földművelő, 66 éves.

Sport

A mai mérkőzések bár nem tartoznak az ugynevezett slágerszenzációk közé, eléggé jó sportot ígérnek. A Radnicski az indjiai Konkordia ellen feltétlen győzni fog, bár legjobb játékosai közül néhányan nem lévén leigazolva, még nem játszhatnak. A küzdelem a minősítő mérkőzések döntőbe jutásáért folyik, tehát kemény mérkőzésre van kilátás. A NAK végre ismét komplett csapattal áll fel. Igaz, hogy papirforma szerint tartalékosan is le kellene győznie a zemuni Vitézt, amelynek kisebb tudása csak segítheti a NAK-ot abban, hogy nivós, szép passzjátékot produkáljon. Az első mérkőzés fél háromkor kezdődik a NAK pályán.

Az egységes atlétikai továbbképzés megteremtése ügyében lankadatlan buzgalommal folyik az agitáció. Tegnap este is tartottak megbeszélést, amelyen nyilvánvalóvá vált, hogy bármely formában is, de az ügyet föltétlenül tető alá hozzák. Kell tréning megpályá is, nehogy kellő alkalom híján, mint ahogy az tegnap is megtörtént ebéd után az Elite kávéházban, nyaklevesek és asztalfelkések formájában legyenek kénytelenek a sportifjak felgyülemlett energiájukat levezetni.

A NAK hivatalos hírei. Felkértenek a következő játékosok, hogy ma délután fél 5 órakor a pályán megjelenni szíveskedjenek: Kovracsek, Martin, Alekszi, Heterle, Peikert, Antonics, Bertók, Paszt II., Breznik, Schubert, Schäffer, Hajdu, Weisz, Németh. Ma délutánra a következő rendezők vannak kijelölve: Fehér Gy. Wollberger, Jovanovics Gy., akik kéretnek, hogy tekintettel a kvalifikációs előmérkőzésre, már 2 órakor jelentkezzenek a pályán Fehér I. pénztárosnál. A zsupa kiküldöttje a mai mérkőzésekre Andree Dezső lesz.

Tőzsde

Newyorki tőzsde

1925 augusztus 22, 5 óra

Beograd	179.25	Prága	296.25
London	485.5/8	Berlin	2380.—
Páris	470.—	Bécs	14.—
Milano	365.50	Budapest	14.—
Zürich	1940.—	Bukarest	52.—
Brüsszel	454.50	Athén	—
Amsterdam 4030.—			

Chicago terménytőzsde

1925 augusztus 22, 5 óra

Buza		Tengeri	
Szeptember	162.75	Szeptember	104.50
December	161.5/8	December	87.7/8
május 1926	164.25	május 1926	90.25

frányzat: buza, tengeri szilárd (Avala)

Novisadi terménytőzsde

1925 augusztus 22 (Hivatalos jegyzések)

Buza	
bácskai 76-77, 2 ^o / _o	kötés 270.—, 100 mm
bácskai VIII, tiszai hajó	kötés 272.50, 1000 mm
bácskai VIII, tiszai hajó	kötés 271.50, 500 mm
bácskai VIII, tiszai hajó	kötés 271.50, 1000 mm
bácskai fővonal kinálat	271, kereslet 265
Árpa	
bácskai 64-65, duplikát kassza	kötés 190.—, 100 mm
Zab	
bácskai duplikát kassza	kötés 170.—, 100 mm
szerémi	kötés 175.—, 100 mm

Tengeri	
bácskai dunai duplikát kassza	kötés 195.50, 4000 mm
bácskai sombori paritás	kötés 185.—, 500 mm
Buzaliszt	
nullás, g	kötés 450.—, 100 mm
5. számú kenyérliszt	kötés 350.—, 100 mm
bácskai nullás 0. basiss komb.	kötés 440.—, 100 mm
szerémi nullás gg	kötés 440.—, 100 mm
bácskai kenyérliszt	kötés 305.—, 200 mm

Irányzat: változatlan

Minden méretű és minőségű **SZÖNYEGEK** gazdagon felszerelt raktára: **Hemler Péter Utódainál, Novisad.**

Küldje be előfizetését!!

Tisztelettel felkérjük a vidéki, hátralekban levő előfizetőinket és viszont-elárúsítóinkat, hogy az egyidejűleg megküldött felszólításunkon jelzett összeget forduló postával utalványozni szíveskedjenek, nehogy a lap további küldését kénytelenek legyünk beszüntetni. Teljes tisztelettel!

„Délbácska” kiadóhivatala.

A hajózási szindikátus kamenicai hajójának új menetrendje. Noviszádról indul: 5, 6, 8:30, 11, 13, 15, 17, 19 és 20 órakor. Kamenicáról indul: 3:30, 5:30, 7, 9:15, 12, 14, 16, 18:30 és 19:30 órakor. Ledincére szükség szerint megy a hajó.

Piaci árak augusztus 21-én:

Vágómarha la	—	9.50—10.50
Borju	—	14.—17.—
Sertés	—	13.—15.—
Malac 4—6 hetes	—	—
Bárány	—	12.—14.—
Vágott hal	—	20.—25.—
Hal	—	15.—20.—
Hal, apró	—	10.—14.—
Hízott lud kiló	—	18.—20.—
Sovány lud párja	—	90.—120.—
Fiatallud párja	—	80.—100.—
Kacsa párja	—	50.—65.—
Pulyka pár	—	85.—100.—
Csirke, rántani való	—	35.—45.—
Tojás	—	1.—
Muhar széna	—	—60.—70
Szalma	—	—50

A DUNA VIZÁLLÁSA

Augusztus 1-én reggel	—	243
Augusztus 2-án	—	257
Augusztus 3-án	—	264
Augusztus 4-én	—	268
Augusztus 5-én	—	276
Augusztus 6-án	—	285
Augusztus 7-én	—	298
Augusztus 8-án	—	319
Augusztus 9-én	—	346
Augusztus 10-én	—	367
Augusztus 11-én	—	380
Augusztus 12-én	—	390
Augusztus 13-án	—	395
Augusztus 14-én	—	396
Augusztus 15-én	—	391
Augusztus 16-án	—	380
Augusztus 17-én	—	368
Augusztus 18-án	—	358
Augusztus 19-én	—	351
Augusztus 20-án	—	345
Augusztus 21-én	—	343
Augusztus 22-én	—	343

Szerkesztésért felel: **TOMÁN SÁNDOR**
Kiadó: „DÉLBÁCSKA” lapkiadóvállalat

APRÓ HIRDETÉSEK

KOSZTOS DIÁKOK FELVÉTELNEK teljes ellátásra. Külön szoba, kitűnő egészség hely, 5 percnyire a Futaki-uti gimnáziumtól. Mérsékelt ár. R. FISER műszerész-mester Novi Sad, Futoski put 77. (Lövölde kert.) 1482-1-4

SÜRGŐSEN ELADÓ: Egy írógép, latin-horvát írás. Egy nagy házőrző (eb) kutya, egy 6-os Flóbert-fegyver. Megtekinthető FISER műszerésznel, Futoski put 77. (Lövölde.) 1481-1-4

LÉANY könnyű munkára fizetéssel felvétetik. **PAPIRPLASTIKA**, Novi Sad, Petra Zrinjskog 72. 1-3

RETORTAFASZENET és **TÜZIFÁT** ajánl Hubert Lajos, a teslici iparművek vezérképviseelője Novisad. Postafiók 25. 1-0

HIRDETÉSEK

Munkásnők felvétetnek az **Első Novisadi Szappangyárnál.**

Tégla és cserép eladás. Kapható minden mennyiségben Bohn-féle nagy vörös cserép. Apatini cserép-tégla és gang-platnik. **Lépes Julianna** tégla- és cserép-lerakata Novi Sad, 1553 Kamenici-utca 91. szám. 1-3

4 és fél hold földemet

Magyarországon, Budapest alatt, elcserélném vagy eladnám olyan-
nak, aki Magyarországra megy. Bővebbet a tulajdonosnál: **Ilja Savić**, Novisad, Futoski put 150.

Kiadó ház

üzletheiyiség, pincével és lakással. Bővebb megtudható ugyanott. **Darányi-telep**, a Kálváriával szemben, első-utca 23-b.

Eladótelep

egy fél, esetleg negyed hold a Darányi-telepen. A villamos végállomástól 5 perc. — Bővebbet: **„Ádám” hirdetőiroda**, Trg Oslobodjenja 1. 1522-1-2

Egy vasesztergályos és egy mázoló-segéd állandó munkára felvétetik a **Zikmund-gyárban**

Egy új vizimalom teljes berendezéssel azonnal eladó. **Cim: özv. Erni Terézia, Čib.** 1515-1-4

Oleśo automobilo 2 darab **Austro Daimler Fiat** 6 üléses, kifogástalan állapotban levők, **eladók.** Cim: **Stevan Lévay, Srbobran.** 1328-1-0

Bérmálási ajándékot

arany és ezüst árut, órat, gyűrűt, fülbevalót, láncot stb. stb. a **legolcsóbban vásárolhat** jótállás mellett **KRAUSZ SAMU** óras és ékszerésznel, **Novi Sad, Kralja Petra ulica 7.** a Miletičeva (régí Kenyér-u.) átellenében.

Zongorák és Pianinok

elsőrangú gyártmány nagy választékban **Truppel Bélánál** -o- hangszer készítő -o- **Novisad, Dunavska ulica 17. Željeznička ulica 31. szám.** Nagy raktár mindenféle hangszerekben, gramofonok s gramofon-lemezekben, ugyszintén bel- és külföldi quinttiszta hurokban **Eladás nagyban és kicsinyben.** **JAVÍTÁSOKAT ÉS HANGOLÁSOKAT ELVÁLLAL.** **Lawn tennis rakettek eladása és rakett javítás.**

I. Novisadi Dobozgyár

D. BARTH, Petra Zrinjskog 17. **Előállít:** Mindenféle dobozt legjobb kivitelben, legolcsóbb áron. Mindenféle mérték utáni megbízásokat pontosan szállít. Nagy raktár konfekciós postaskatulyákban, női kalapskatulyákban, bonbon és desszertdobozokban és cipőskatulyákban. Összecsukható redőny-skatulyák Lehmann-pomádé stb. részére. **Elsőrendű barna patentelem és fehér falemez** gyári lerakata legolcsóbb napiárakon. Nagyság 70-100, minden erősség és szám állandóan raktáron. **Műfolt bőrkerekedők részére** 25 kg. vásárlásnál már gyári árban kapható. Kérjen árjegyzéket. Mindenfajta füződrót minden számban raktáron. - **Versenyen kívüli árak!**

Raktárnoki,

expeditori, vagy ehhez hasonló minőségű állást keres egy 44 éves nőtlen férfi. Beszél szerbül, magyarul és németül. Bővebbet: **„Ádám” hirdetőirodában,** Trg Oslobodjenja 1. 1523-1-2

Két szobás-konyhás lakást

keresek a Darányi-telepen, lehetőleg a sinekén tul. Cim: **Lipkovits trafik,** Kr. Alexandra 20. 1520-1

Eladó egy három szoba és két konyhából álló új ház a Futaki-uton, egynegyed hold telekkel. A villamos megállótól 5 perc. **Szeptember 1-én elfoglalható.** Esetleg bérbe is kiadó. Bővebbet:

Schmiedt festőnél 1524 Laze Kostića u. 27. 1-2

Könyvelésben irodai munkában és pénztárkezelésben teljes jártassággal bíró fiatalember **azonnali belépésre állást keres.** Cim a kiadóban. 1519-1-0

Novisad legolcsóbb bevásárlási forrásai és szórakozóhelyei:

Dornstädter Jakob
cukrászda
Novisad, Vasember-palota.

Nemcsak hivatalnokok,
hanem iparosok is élvezhetik
azt az előnyt, hogy mérték-
után **jó ruhát részlet-
fizetésre** csináltathatnak
Grünberger Mór, uriszabó.

Platz László
női konfekció
Novi Sad,
Kralja Petra ulica 30. szám.

TAUSCH JÁNOS
ékszerész és órás
Legolcsóbb bevásárlási forrás
Novisad, Kralja Petra 10.

BIOXIN-FOGPOR
ismét kapható
a „SOA“-nál, Kralja Petra 14.

WAGNER ÉTTEREM,
CUKRÁSZDA

Már könnyű részletfizetésre is kaphat
varrógépet és kerékpárt
Minden nála m. vásárolt gép-
anyagért szavatosságot vállalok.
Forgács Benő, Novisad, Pasiceva 22.

DIETRICH F.
szijgyártó, nyerges és bőröndös Novisad, Kralja Petra 30.
Állandóan raktáron: Saját készítményű utibőröndök, lószerszám, lovagló fel-
szerelés, női kiegészítők és Galanterie-áru.

LUSTIG LAJOS
= bank- és váltóüzlet =
Kralja Aleksandra u. 13.

BECK JÁNOS
modern gépekkel felszerelt könyvkiadása
NOVISAD
Futoska ulica 94.

Rőfösáruk nagy választékban
Jakovljević, Reszler és Holik
rőfösnyakkereskedésében
Novisad, Kr. Alexandra 20.

ANTUNOVICS ANDRÁS
fürdővendéglője
NOVISAD
A legkellemesebb nyári találkozóhely

Állami sorsjegyarúsítás. - Külföldi
vizumok beszerzése. - Valuták,
értékpapírok, arany és ezüstkoron-
nák vétele és eladása.

Zikmund és Társa
ooo Gépgyára, Novisad. ooo
Vetőgépek, morzsolók, szecskavágók,
borprések, malomberendezések,
öntvények, üzemek felszerelése
a legolcsóbb és legszolidabb
-ooo- kivitelben. -ooo-
Teljes üzemek rendbehozását is
vállaljuk.

FOJT kalapfestő intézet
NOVISAD
Njegoseva ulica 9.
= OLCSÓ =
SZALMAKALAPOK
nagy választékban.

HARISNYA-, KEZTYŰ-
szükségletét csakis
FISCHER J. és FIA, NOVISAD
szaküzletében fedezze.

NAGYFEJEŐ NOVISAD,
Jevrejska 9.
Előnyomda, géphímzés, gombáthuzás,
azonkívül mindenféle filé és klópi mun-
ka mintalap szerint, a legrövidebb időn
belül elkészül.

Viszonteladók forduljanak bizalom-
mal cégemhez.

DIMOVIĆ N.
= csemege- és fűszerüzlete =
a legolcsóbb és legjobb bevásárlási forrás

Zongoravevők! Vigyázat!
Zongorát, pianót csakis szolid,
megbízható helyen vásároljunk.
Truppel Béla, Novisad.

KOHN FÜLÖP és TÁRSA
norinbergi és játékaru kereskedése
„A kék egyszerűhoz“. - Sürgőncim: JULES.

IRÓGÉPEK
és más irodai felszerelések, írógép-
kellékek, valamint vaspénzszekré-
nyek legutányosabb áron kaphatók:
Paul Krisztián, Wilsonov trg 6.

Mélyen lezártított árai
LÖWINGER
DIVATÁRUHÁZA
Novisad, Kralja Petra ulica 19. sz.

PUTNIK menetjegyiroda, Kralja Aleksandra u. 20
Menetjegyarúsítás. - Hálóköcsijegyek. - Ut-
levelek láttamozása. - Váltóüzlet. - Ingenes
fevilágosítás mindenemű utazásra.

Novisadi Fésű- és Gombgyár R.T.
Készít:
Mindennemű szakmába eső Galan-
terie-árukat legjobb kivitelben
a legszolidabb áron.

Fagylaltgépek
A nyári melegben minden háztar-
tás részére nélkülözhetetlenek.
Minden nagyságban kaphatók:
2 3 4 6
Din. 275.- 300.- 375.- 400.-

KRAMER TESTVÉREK
szab. sodronyzővő-, fonat-, kerítés és vasszerkezeti gyára
NOVISAD, MALI LIMAN.

POPICS MILÁN
gyógyszertára, Novisad
Pasiceva ulica 13. szám.
A leghirebb
gyógyszerkülönlegességek:
**Katarina életbalzsam,
Vasbor (Chinabor.)**

NISEVICS SAVA
NOVISAD
vaskereskedése, Kralja Petra 10.

GAUSZ JÁNOS
sómalma, Novisad, Futoški put 66.
Állandóan raktáron: Wagon és kisebb tételekben **kőso** és **darált só**.

GEORGES FUCHS, NOVISAD
(a Menrath-palotával szemben.)
Férfidivat különlegességek,
Borsalino kalapok.

FELLNER ZSIGA
NOVISAD, LAZE KOSTIĆA 3.
Papirzacskógyár és csomagolópapír
nagykereskedése.
Jó minőség! Olcsó árak!

APATINI SÖR
Főlerakat: Novisad, Özv. NAGY SÁNDORNÉ és TÁRSAI.
Palánka lerakat: KALENICS MILÁN.

V. KOLARSKI, Novisad
ugyanolyan árban ad fűszer- és csemegeáru,
mint más fűszeres versenytársa!

Sürgőncim: **JUTESCHIFF**
Zsák, ponyva, zsineg
S. H. S. területen legnagyobb választék, legolcsóbb árak:
Schiff Ábrahám, Novisad. Telefon: 403.

Azonnal eladó

egy ház egy szoba-konyha és az összes mellékhelyiségekből álló lakással. Azonnal beköltözhető. 1 hold beültetett szőlő és gyümölcsfákkal.

Cím: Sánta Ferenc,

Darányi-telep III. csoport 155. szám,
(Zombori vonal mellett balról.)
1505-1-2

Aktív rendkívül kedvező feltételek mellett a könyvvitelt megismerjék tanulni, azok mielőbb jelentkezzenek. Rövid idő alatt teljes kiképzést nyernek. Érdeklődők a „FŐKÖNYVELŐ” címre írjanak, Póstaügyi szám 75

818-0

Gyönyörű családi ház kedvező feltételek

mellett a város központjában, 5 parkettás szobával, jutányos áron eladó. Cím a kiadóhivatalban.
1518-1-6

Kiadó Novisadon a Limánon egy elegáns, modern

lakás

5 szobával és az összes mellékhelyiségekkel. Beköltözni lehet azonnal. Bővebb felvilágosítással szolgál

„Hermesz” kereskedelmi iroda.
1492-1-3

Özv. NEUPAUER GYÖRGYNÉ és FIA NOVISAD, FŐPOSTÁVAL SZEMBEN

Nagy raktár saját gyártmányú sir- emlékekben konkurrenca nélküli áron

Márványpiramisok már 1000.— dinártól
Műkősimlékek 300-800-1000.— dinártól
Műkőszegély (egy sirra) 750-800.— dinár.

Kőszobrászati műterem.

Mindennemű e szakba vágó munkáknak (művészi sir- emlékek, épületdiszkek) rajzok után való izléses és pontos előállítására.

Szortirozott raktárunk vételkényszer nélküli meglátogatása kéri.

Jöjjen Suboticára!

Augusztus 22-én nyílik és augusztus 31-én zárul az

I. általános Subotikai Nagyvásár és Kiállítás

Nagy ipari és mezőgazdasági mintavásár!

A vásári igazolványok feljogosítanak a kiállítás állandó látogatására s ezen igazolvány alapján az SHS vasutak 50%, a tenger és folyami társaságok pedig különféle kedvezményeket adnak. Utazási kedvezmény a tschechoszlovák, román, olasz és magyar vonalakon.

A vásári igazolványok minden beiföldi kereskedelmi és iparkamaránál, valamint minden nagyobb pénzintézetnél rendelkezésre állnak.

A külföldön ezek az igazolványok minden SHS konzulátusnál, minden meghatalmazott kereskedelmi ügynökségnél és a nagy bankoknál beszerezhetők.

Jöjjen Suboticára!

1175-1-4

Jöjjen Suboticára!

Lakás kiadó

Két szoba, konyha és éléskamra. Új épületben. Bővebbet: Mátyás király ul. 16. 1503-1-2

Keresek használt, jó állapotban levő irodaberendezést
Beck János, Novisad
Futoska u. 94.

FOJT kalapfestő intézet

Női, férfi és gyermek- kalapok alakítását vállalja az új formák szerint
Festés minden színben
Új női és férfi kalapok

Novi Sad, Njegoševa ul. 9.

1 ügyes irodakisasszonyt

lehetőleg három nyelvismerettel, szeptember 1-i belépésre keresünk. Jelentkezni lehet

Fischer J. és Fia Novisad, Kr. Petra ulica 23.

SAISON VÉGELADÁS

Olcsó árak

ARANICKI SÁNDOR

(Rom. kath. templom-épület.)

Selymek Szövetek

Selyemkendők Fűggönyök

Ágyterítők Kloth-ok

Asztalterítők Cascheme-rek

Dalének Krefonok

Szatenok Vásznaok

Balist és Grenadinok

Óriási választékban áron alul kiadásittatnak. 1-0

Győződjön meg olcsó árainról!

Csak Aranickinál vehető olcsón!

Novisadi kiállítók a subotikai nagyvásáron:

FRUŠKOGORAC

PEZSGÖGYÁR ÉS PALACKBOR KERESKEDÉS

NOVISAD

A SUBOTICAI KIÁLLÍTÁSON:

SAJÁT PAVILLON

MOGIN
MLADEN
KOC SIGYÁRA
NOVISAD,
000 TEMERINI-ÚT 49. 000

Készít és állandóan raktáron tart mindentéle legmodernebb és legjobb kivitelű kocsit.

A subotikai kiállításon:
PAVILLON K. 429. Szám.

NETTEL és FARKAS

szücsáru nagykereskedése

NOVISAD

Központ: WIEN. Képviseletek: LEIPZIG és LONDON.

Ne mulassza el megnézni a subotikai kiállításon legújabb és legmodernebb modelljeimet.

Szenzációs és művészi kivitelű újdonságok
Valódi orosz natur pézma kabát, mókus- kabát, perza, vakond és mormota kabát - Kék róka - Fehér róka - Különböző imitált dolgok

Dus választék nyersáruban!

Olcsóbb szőrmekabátok már 3000.— dinártól felfelé.

Sikkes bécsi sportkabátok
Férfikabátok

Pavillon A. 149-150.

Novisadi kiállítók a subotikai nagyvásáron:

Ne mulassza el
megtekinteni a szubotikai mintavásáron
(augusztus 22 től 31-ig)

a
„KULPIN“
konzervgyár r.-t.
NOVISAD

látványosságzámbamenő
gyönyörű kiállítását!

Befőttek, főzelékkonzervek, gyümölcszkek
huskonzervek, sugat

Lovassági iaktanya, fölépcső, I. emelet 152. szám

Zsákok, zsinegek, ponyvák,
Sisal Manilla, komló-zsinegek

AVRAM SCHIFF

zsák, ponyva, zsineg nagykeres-
kedő, ponyva és zsákköltő

NOVISAD

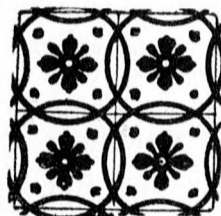
Fiók: Beograd, Karadorđe u. 21.
Zagreb, Trieszt, Budapest, Bécs

A subotikai kiállításon
Pavillon K. 434. szám.

SCHOMANN és BAUER

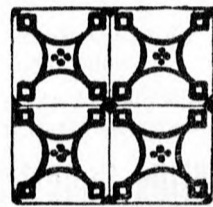
CEMENTÁRU és MŰKÖGYÁR

NOVISAD

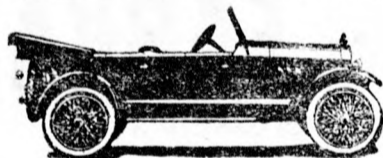

ALAPITTATOTT:

1865.

A subotikai kiállításon:
F. PAVILLON 15 CSOPORT

ERDELJAN MIKLÓS
NOVISAD, TEMERINI UT 41.

speciális kovácműhely fiáker és autókarosszériák
részére. — Autógénhegesztés bármilyen fényben.
Készít új autórugókat és sárvédőket. Kész hintók
állandóan raktáron, a legújabb kivitelben tetszés
szerint golyós csapágyakkal.

A szubotikai kiállítás
szencziója:

HINTÓCSOPORT

JUGOSLAVIA ELSŐ, LEGRÉGIBB és LEGNAGYOBB REDÓNYGYÁRA

BERNOLD SILVESTER
NOVISAD

ŠUMADIJSKA ULICA 14-18. ALAPITVA: 1885-ben
FIÓK: BEOGRAD, DOSITJEVA ULICA br. 51.

Acélredőnyök,
Esslingen-féle faredőnyök, zsaluablakok,
amerikai „Floss” vászon-ollók, műlakatos és rácsmunkák portálok
minden kivitelben ugymint: vasból és
fémbl — stb.

TEHER ÉS SZEMÉLY-
FELVONÓK A LEGSZEBB ÉS LEGSZOLIDABB KIVITELBEN
„BERNOLD“-FÉLE FAZON-
VASABLAKOK FÖLÜLMULNAK MINDEN MÁS GYÁRTMÁNYT

A SUBOTICAI KIÁLLÍTÁSON:
PAVILLON F. III|14.